

4. Životní prostředí

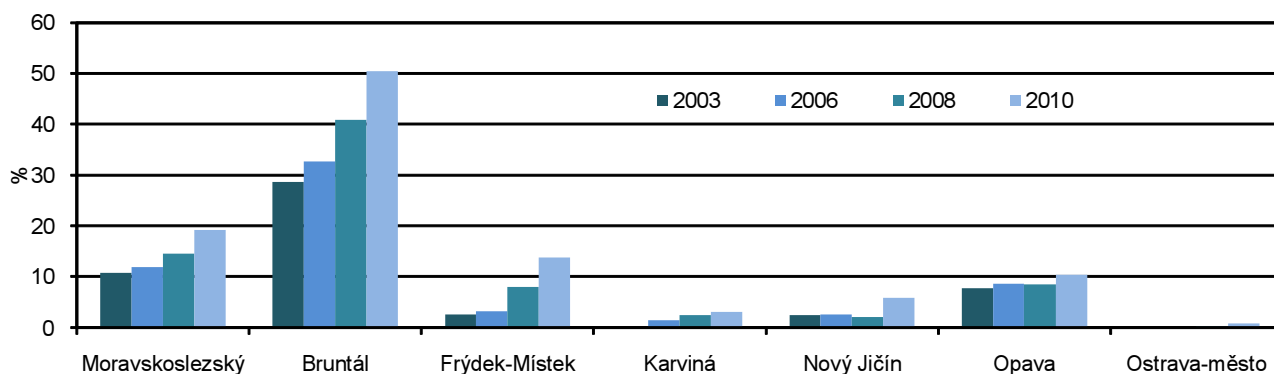
Orné půdy ubývá

Zemědělské půdy během posledních šesti let stále ubývá. Podíl orné půdy na celkové výměře k 31. 12. 2010 činil v Moravskoslezském kraji 31,7 % a snížil se tak od roku 2005 o 0,6 bodu. Nejvyšší úbytek byl v okrese Bruntál (1,0 bodu) a naopak nejnižší byl zaznamenán shodně v okresech Frýdek – Místek a Karviná (0,4 bodu). Vedle zmenšující se plochy orné půdy se projevuje též úbytek výměry zahrad a ovocných sadů. Rozšiřují se plochy trvalých travních porostů. Dochází k pozvolnému zvyšování zalesňování. Podíl zastavěných ploch, nádvorí a dopravních ploch v Moravskoslezském kraji zůstává od roku 2005 stejný, a to 6,0 % na celkové výměře. K mírnému nárůstu došlo jen v okrese Ostrava - město.

Počet ekologických zemědělců roste, celkový trend ovlivňuje situace na Bruntálsku

Přibývá ekologických zemědělců i ekologicky obhospodařované půdy. Půda v přechodném období a po splnění podmínek určitého počtu let (2 – 3 roky podle typu půdy) přechází do ekologického zemědělství. Tento trend se zřejmě již brzy zastaví. Letošní rok je patrně posledním, kdy mohou zemědělci požádat o dotace. Je velmi pravděpodobné, že v následujících letech již nebude toto agroekologické opatření otevřeno novým žadatelům. Počet ekologických zemědělců se v roce 2010 téměř zpětinasobil. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy rok od roku stoupá a v roce 2010 dosáhl v Moravskoslezském kraji 19,2 %. Ekologické zemědělství je rozšířeno spíše v oblastech méně vhodných pro intenzivní zemědělské hospodaření (např. v horských a podhorských oblastech).

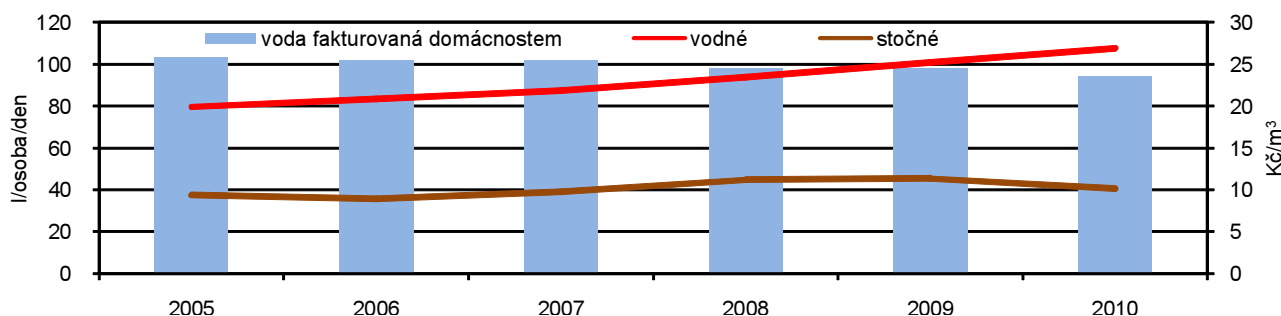
Graf 26 Podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy na celkové výměře zemědělské půdy v Moravskoslezském kraji



Množství vody fakturované domácnostem klesá, vodné se zvyšuje

Podíl obyvatel v Moravskoslezském kraji v roce 2010 zásobovaných vodou z vodovodů činil 98,4 %, což je v rámci ČR druhý nejvyšší podíl hned za Hl. městem Prahou. Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele, ale představovalo v roce 2010 v Moravskoslezském kraji jen 94,3 litry na den, což bylo o 9,2 litru na den méně než v roce 2005. Současně s tím rostlo fakturované vodné.

Graf 27 Specifické množství vody fakturované domácnostem (l/osoba/den), vodné a stočné (Kč/m³) v Moravskoslezském kraji



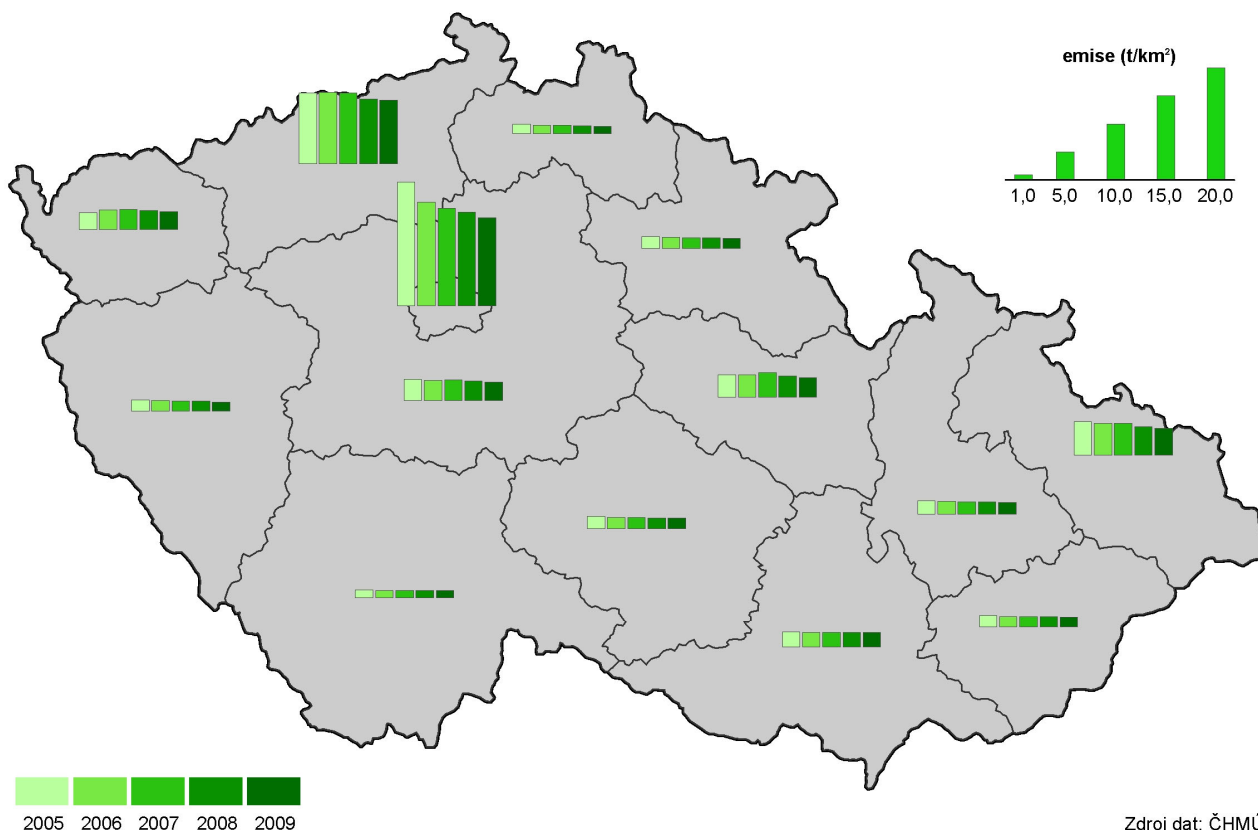
Počet obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci stagnuje

Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci byl poslední dva sledované roky v kraji stejný a to 80,8 %. Z tohoto podílu bylo 74,1% napojených na kanalizaci s koncovou ČOV. Podíl čištěných odpadních vod v průběhu sledovaného období šesti let nejdříve rostl a pak klesl na 90,6 % v roce 2010.

Emise hlavních znečišťujících látek pozvolna klesají

Emise znečišťujících látek se zjišťují u čtyř základních skupin znečišťovatelů: REZZO 1 Velké zdroje znečišťování, REZZO 2 Střední zdroje znečišťování, REZZO 3 Malé zdroje znečišťování a REZZO 4 Mobilní zdroje znečištění. V letech 2009 a 2008 (údaje roku 2010 nejsou dosud k dispozici) dochází v Moravskoslezském kraji meziročně k poklesu jak měrné emise oxidu siřičitého tak oxidu dusíku a to jak u REZZO 1 – 4 tak pak z toho u REZZO 1 i u REZZO 4. I když dochází ke snižování těchto emisí, přesto zůstává Moravskoslezský kraj v rámci ČR na nelichotivých místech - u oxidu siřičitého na předposledním místě (poslední je kraj Ústecký) a u oxidu dusíku na dvanáctém místě (13. je kraj Ústecký a 14. Hl. město Praha). Hlavními zdroji znečišťování jsou velké stacionární zdroje znečištění.

Měrné emise NO_x (REZZO 1-4) v krajích v letech 2005 až 2009



Zdroj dat: ČHMÚ

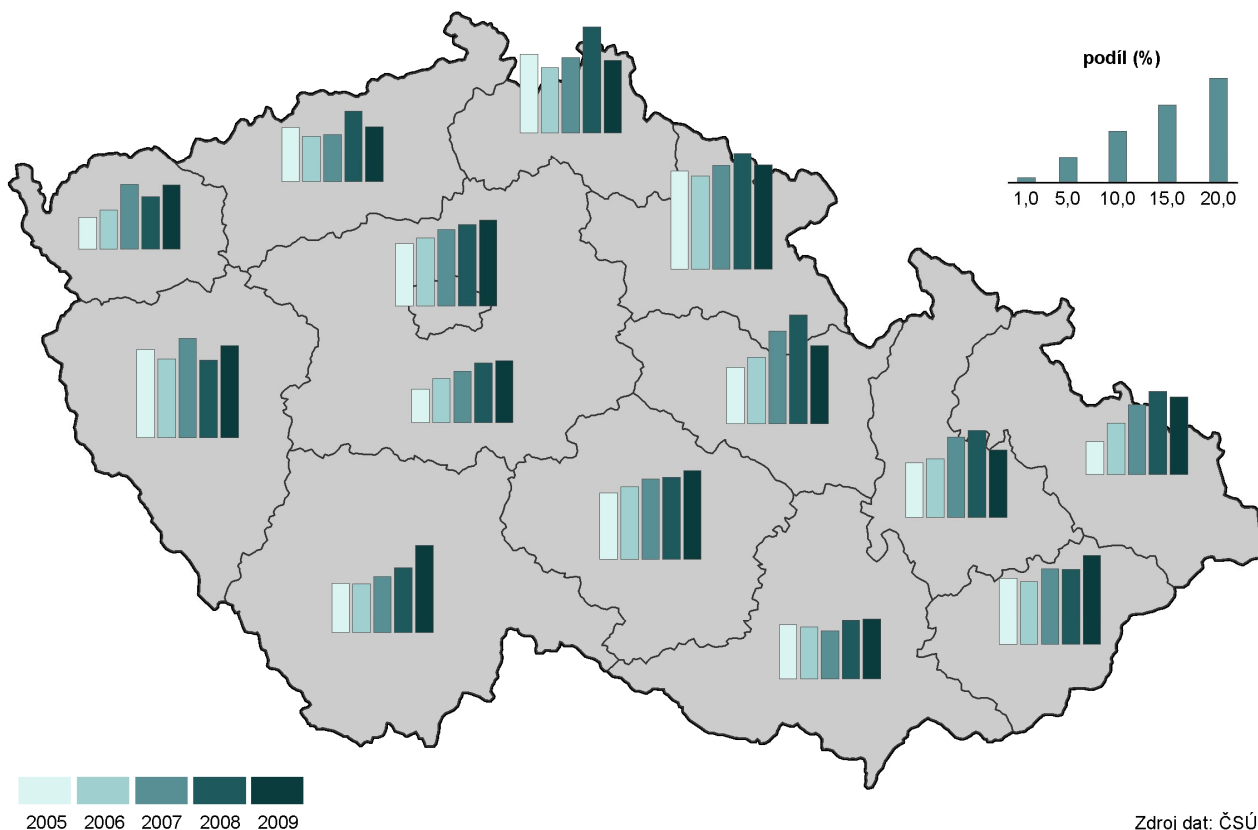
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele stoupá

V posledních dvou sledovaných letech stoupala produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele, když v roce 2009 (údaje roku 2010 nejsou dosud k dispozici) činila v Moravskoslezském kraji 324,9 kg. Tato výše byla desátá nejvyšší mezi čtrnácti kraji ČR. Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v roce 2009 v Moravskoslezském kraji klesl proti roku 2008 o 1,1 bodu a činil 14,2 %. Tím se kraj umístil na 8. místě v ČR.

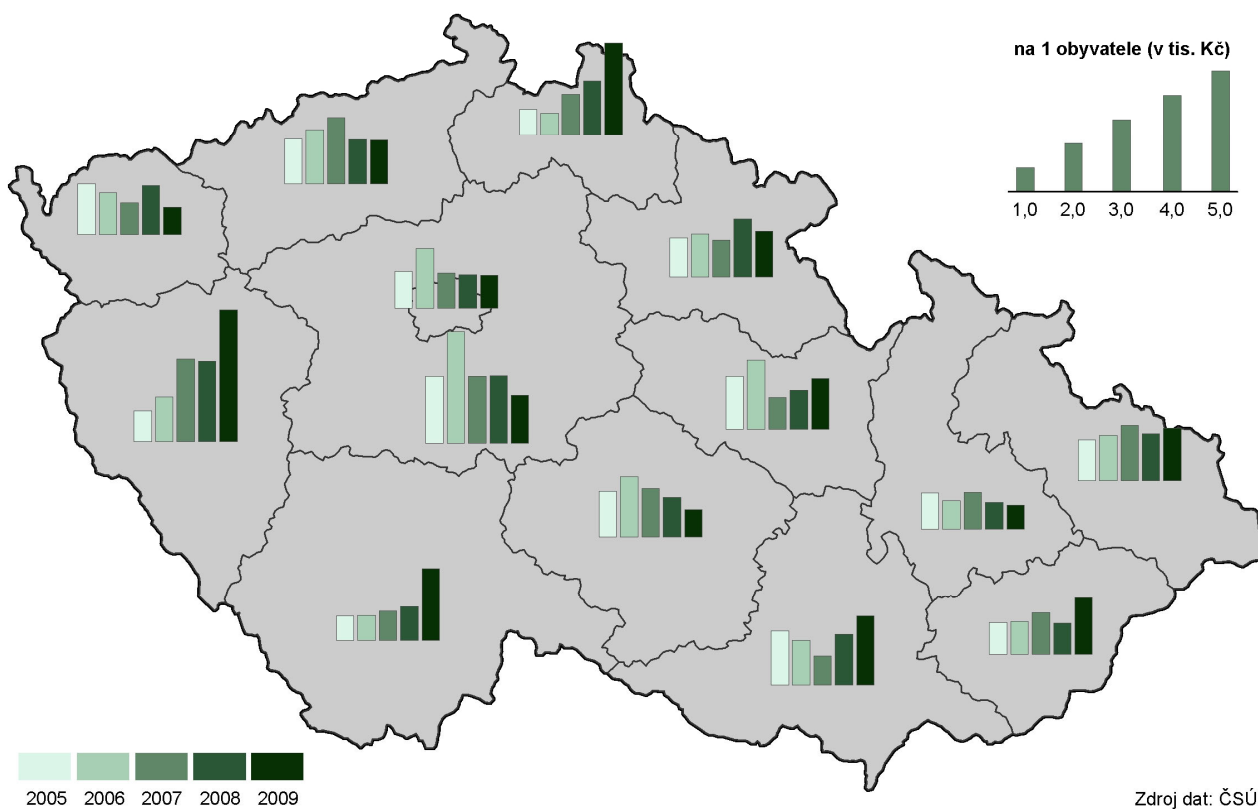
Moravskoslezský kraj je nejlepší v recyklaci a regeneraci odpadů

Nakládání s odpady zahrnuje veškeré odpady, se kterými bylo ve sledovaném roce nakládáno, tzn. vyprodukované podnikové i komunální, odebrané ze skladu a dovezené ze zahraničí. Podíl nebezpečných odpadů, se kterými bylo nakládáno, vzrostl v roce 2009 proti roku 2008 o 0,8 %. Recyklace a regenerace odpadů se nejvíce uplatňuje z celé ČR právě v Moravskoslezském kraji.

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v krajích v letech 2005 až 2009



Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2005 až 2009



Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele opět rostou

Investice na ochranu životního prostředí jsou financovány nejvíce z vlastních zdrojů a rozpočtových prostředků (ze státního rozpočtu a z rozpočtů územních), významný podíl mají též granty a dotace.

V průběhu sledovaného období pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele stoupaly do roku 2007. V roce 2008 meziročně klesly o 15,4 %, aby v roce 2009 opět stouply proti roku 2008 o 12,2 % (údaje roku 2010 nejsou dosud k dispozici). Objemem pořízených investic na ochranu životního prostředí se Moravskoslezský kraj dostal na 6. místo mezi ostatními kraji ČR.

Zvyšují se i neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí se zvyšují v České republice i v Moravskoslezském kraji již od roku 2005. Nejvýrazněji se na neinvestičních nákladech na ochranu životního prostředí podílely náklady na nakládání s odpady a na nakládání s odpadními vodami.